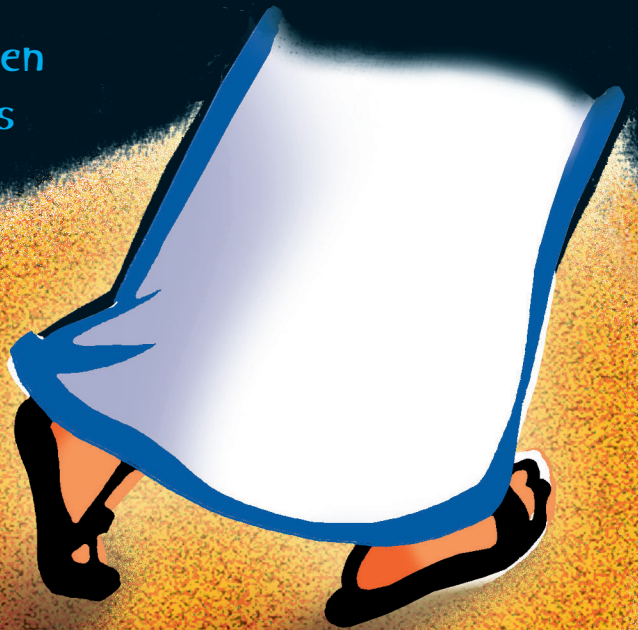

REFLECTOR

DR. M. VAN CAMPEN

Het geloof belijden

Voor wie zich voorbereiden
op de openbare belijdenis
van het geloof

Boekencentrum

Het geloof belijden

Reflector

Zoals de reflectoren langs een onverlichte weg automobilisten aangeven waar zij moeten rijden, wil de catechesemethode Reflector catechisanten de weg wijzen, de weg naar God en de weg door deze wereld. Ook wil Reflector iets van het licht van Jezus Christus weerkaatsen en uitstralen.

Reflector bestaat uit 10 delen voor verschillende leeftijdsgroepen tussen 12 en 20 jaar en sluit af met een deel voor de belijdeniscatechese.

- *In het voetspoor van...* Bijbelse figuren en hun levensgeheim voor jongeren van 12 en 13 jaar
- *Wat gebeurt er in de kerkdienst?* voor jongeren van 12 tot 16 jaar
- *Bijbels ABC (deel 1)* voor jongeren van 14 tot 16 jaar
- *Bijbels ABC (deel 2)* voor jongeren van 14 tot 16 jaar
- *Stenen of diamanten?* De Tien Geboden voor jongeren van 16 jaar en ouder
- *Geloof je dat nog?* De Twaalf Artikelen voor jongeren van 16 jaar en ouder
- *Spreken met God.* Het Onze Vader voor jongeren van 16 jaar en ouder
- *Op zoek naar het antwoord.* Vragen van jongeren vandaag voor jongeren van 16 jaar en ouder
- *Op zoek naar het antwoord DVD* multimediale werkvormen bij het gelijknamige catecheseboekje
- *Discipel voor het leven* voor jongeren van 18 jaar en ouder
- *Het geloof belijden* voor wie zich voorbereiden op de openbare belijdenis van het geloof
- *Toelichting en handleiding voor de catecheet* bij de catechesemethode Reflector

Het geloof belijden

Voor wie zich voorbereiden
op de openbare belijdenis
van het geloof

dr. M. van Campen

Elfde druk

UITGEVERIJ **Boekencentrum**

Utrecht

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk Forest Stewardship Council® (FSC®) draagt. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

www.uitgeverijboekencentrum.nl

www.reflector.nu

Meer informatie over Reflector en nieuwe werkvormen vindt u op www.reflector.nu

De bijbelcitaten zijn afkomstig uit de Herziene Statenvertaling, tenzij anders vermeld.

Ontwerp omslag: Cees van Rutten bno, Den Haag

Vormgeving: Studio Anton Sinke, www.antonsinke.nl

Illustraties: Roel Ottow, Apeldoorn en Studio Zoetermeer (pag. 57, 72, 108)

ISBN 978 90 239 3009 9

NUR 746

Elfde druk 2018

© 2001 Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voorzover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974 St.b. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 artikel 17 Auteurswet, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Inhoud

1.	Met hart en mond	9
2.	Zonder geloof vaart niemand wel	17
3.	Op zoek naar God	26
4.	Wie is Jezus Christus?	37
5.	Leven door de Geest	45
6.	Lid van de uitverkoren gemeente	54
7.	Welkom in de strijd	65
8.	Trouw tot in de dood	73
9.	Gezonden in de wereld	81
10.	Leve de kerk!	91
11.	De liturgie in ere	101
12.	Ontdek je plekje	109

Uitgangspunt voor de lessen in dit boekje vormen de drie vragen die bij het afleggen van de openbare geloofsbelijdenis worden gesteld. In de opeenvolgende hoofdstukken worden deze vragen uitgewerkt, zodat de catechisanten zich heel gericht kunnen voorbereiden op hun ja-woord. We drukken hier het volledige formulier af.

Formulier voor de openbare belijdenis des geloofs

Gemeente des Heeren,

Enige broeders en zusters verlangen nu in uw midden persoonlijk en openlijk belijdenis van het geloof af te leggen, opdat zij mogen delen in de volle gemeenschap der Kerk. Zij worden daardoor tot het Heilig Avondmaal toegelaten en dragen medeverantwoordelijkheid voor de opbouw van de gemeente van Christus.

Wij geloven en belijden dat God in Christus Zijn kinderen vergadert uit alle rassen en volken en hen verenigt tot één lichaam waarvan Jezus Christus het hoofd is en wij de leden zijn.

In de Heilige Doop wordt ons verklaard en verzegeld, dat wij in Gods genadeverbond opgenomen zijn. Daarom behoren wij als leden van Christus' gemeente gedoopt te wezen. De Heilige Doop is Zijn merk- en veldteken. In het Heilig Avondmaal, waar Christus ons brood en wijn geeft als tekenen en zegelen van Zijn gekruisigd lichaam en Zijn vergoten bloed, verbindt Hij ons telkens opnieuw tot de waarachtige gemeenschap met Zichzelf en met elkaar. Zo verenigd met Christus, zijn wij geroepen met woord en daad Hem te belijden als Heere en Heiland, en Gods Koninkrijk te verkondigen en te verwachten.

De kerkenraad heeft, na gevraagd te hebben naar uw geloof en kennis der waarheid, met vertrouwen en blijdschap in uw voornemen toegestemd. Daarom verzoek ik u, broeders en zusters die nu belijdenis van het geloof wilt afleggen, op te staan en in dankbare gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift en in gemeenschap met de belijdenis der vaderen te antwoorden op de volgende vragen:

In de eerste plaats: Belijdt u te geloven in God, de Vader, de Almachtige, Schepper des hemels en der aarde, en in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere en in de Heilige Geest?

In de tweede plaats: Aanvaardt u de roeping om, als lidmaat van de gemeente, die God Zich in Christus tot het eeuwige leven verkoren heeft, door Zijn genade tegen de zonde en de duivel te strijden, uw Heiland te volgen in leven en sterven, Hem te belijden voor de mensen en met blijdschap te arbeiden in Zijn Koninkrijk?

In de derde plaats: Wilt u, in de gemeenschap van de algemene christelijke kerk*, waarvan ook de Protestantse Kerk in Nederland een gestalte is, en onder haar opzicht, getrouw zijn onder de bediening van het Woord en van de sacramenten, volharden in het gebed en in het lezen van de Heilige Schrift en naar de u geschonken gaven meewerken aan de opbouw van de gemeente van Christus?

** De originele versie heeft hier: Wilt u, in de gemeenschap van de Protestantse Kerk in Nederland en onder haar opzicht. De auteur van dit boekje is verantwoordelijk voor de wijziging.*

Uit: Liturgische formulieren uit de gereformeerde traditie. Een hertaling, Zoetermeer 2004.

Omdat **Reflector** gebruikt wordt in diverse Christelijke Gereformeerde Kerken, nemen we hier ook het formulier op dat daar gelezen wordt in de belijdenisdienst. De vragen lopen niet geheel parallel met het formulier dat in de Protestantse Kerk wordt gebruikt, maar de zaken die erin worden genoemd, komen wel ter sprake in dit boekje.

Geliefde broeders en zusters,

Gij zijt hier verschenen om voor het aangezicht van God en voor Zijn heilige gemeente belijdenis te doen van uw geloof.

Na gehouden onderzoek heeft de kerkenraad u aan de gemeente voorgesteld. Nu tegen niemand uwer wettige bezwaren zijn ingebracht, willen wij u in de gelegenheid stellen belijdenis af te leggen en verzoeken u daartoe in dit plechtige ogenblik van uw leven voor vele getuigen oprecht antwoord te geven op de volgende vragen:

Ten eerste: Geloofd gij dat de waarheid Gods die in het Oude en Nieuwe Testament geopenbaard en in de artikelen van het christelijk geloof beleden is en in de christelijke kerk alhier geleerd wordt, de waarachtige en volkomen leer der zaligheid is, en is het uw voornemen in de belijdenis daarvan door de genade Gods standvastig te blijven in leven en sterven?

Ten tweede: Betuigt gij dat ge u vanwege uw zonden mishaaft, u voor God verootmoedigt, uw leven buiten u zelf in Jezus Christus zoekt, en begeert ge 's Heren dood te verkondigen tot versterking van uw geloof?

Ten derde: Belijdt gij dat het u een hartelijke behoefte is, door de kracht van de Heilige Geest, God de Here lief te hebben en Hem te dienen naar Zijn Woord, u als getrouw lid van de gemeente van Christus te openbaren, mede te arbeiden aan de opbouw van Zijn gemeente, Zijn Naam te belijden in de wereld en u gewillig te onderwerpen aan het herderlijk opzicht en de tucht van de kerk?

Uit: *Liturgische formulieren* vastgesteld door de Generale Synode van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland 1968/69, 1971/72 en 1974. Uitgegeven bij Van Brummen/Buijten & Schipperheijn B.V. 1995.

Met hart en mond

Belijdt u...

1^a
LES

Verkenning

Ergens in ons land start een belijdenisgroep. Op de eerste avond deelt de catecheet papiertjes uit en vraagt aan de deelnemers voor zichzelf op te schrijven wat belijdenis doen betekent. Laat de diverse antwoorden even op je inwerken. Kies er daarna één uit waar jij het mee eens bent en één waar jij het helemaal niet mee eens bent. Praat daarna met elkaar door over de gekozen antwoorden.

- ☐ kiezen voor God
- ☐ ja-zeggen tegen Jezus
- ☐ belijdenis doen van de waarheid
- ☐ antwoorden op je Doop
- ☐ lid worden van de kerk
- ☐ je catechisatieperiode afsluiten
- ☐ je in dienst stellen van Gods Koninkrijk
- ☐ beloven dat je trouw zult blijven
- ☐ zeggen dat je niet zonder Jezus kunt en wilt leven
- ☐ toegang krijgen tot het Heilig Avondmaal

Bijbelstudie: Romeinen 10:8-10

Herziene Statenvertaling

8. Maar wat zegt zij? Dicht bij u is het Woord, in uw mond en in uw hart. Dit is het Woord van het geloof, dat wij prediken.
- 9 Als u met uw mond Jezus als Heere belijdt en met uw hart gelooft dat God Hem uit de doden heeft opgewekt, zult u zalig worden.
- 10 Want met het hart gelooft men tot gerechtigheid en met de mond belijdt men tot zaligheid.

Nieuwe Bijbelvertaling

- 8 Maar vervolgens zegt Mozes: 'Het woord is dicht bij u, in uw mond en in uw hart' – en dat betekent: de boodschap van het geloof die wij verkondigen, is dicht bij u.
- 9 Als uw mond belijdt dat Jezus de Heer is en uw hart gelooft dat God hem uit de dood heeft opgewekt, zult u worden gered.
- 10 Als uw hart gelooft, zult u rechtvaardig worden verklaard; als uw mond belijdt, zult u worden gered.

¹ Vergelijk beide vertalingen met elkaar. Wat valt je op?

.....

.....

.....

² Zet een ! bij iets wat je erg aanspreekt en een ? bij iets wat je moeilijk vindt.

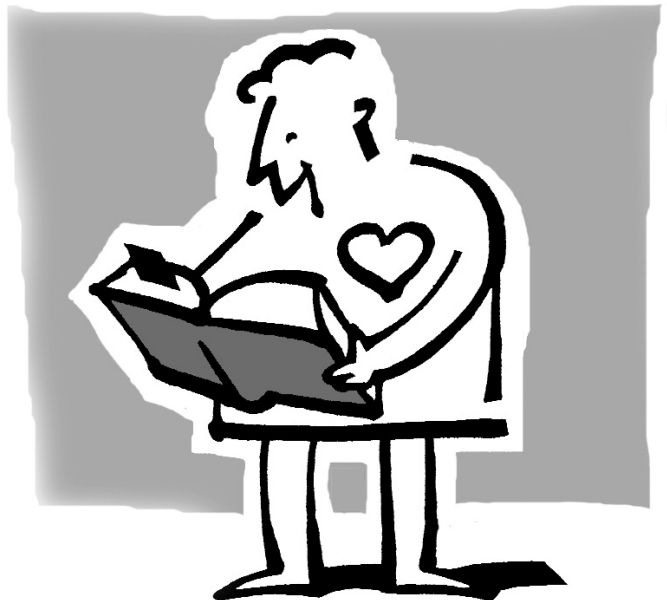
³ Bespreek de gemaakte aantekeningen in de groep.

Informatie

¹ De letterlijke betekenis van het Griekse woord voor 'belijden' is: hetzelfde zeggen, instemmen met. Het komt erop aan dat wij in ons belijden de Bijbel naspreken, geen andere dingen zeggen dan het Woord van God ons voorzegt. Wie belijdt, stemt in met wat hij uit de Schrift heeft opgevangen. Natuurlijk gaat het daarbij niet om napraterij, zoals bij de papegaaien, maar is ook het hart er helemaal bij betrokken. Belijden met mond én hart. Die twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In dat Griekse woord klinkt ook iets mee van 'openlijk ergens voor uitkomen' (vgl. Joh. 1:7,8). Wat we geloven, mag publiekelijk worden uitgesproken. In het Oude Testament lezen wij nergens van een openbare geloofsbelijdenis als officieel moment zoals wij dat kennen. Dat houdt echter niet in dat er geen sprake zou zijn van belijden. In Deuteronomium 6:4 vinden we de *kernbelijdenis* van het joodse volk: 'Hoor Israël, de Heere onze God is een enig Heere!' Met deze woorden op de lippen – het zogeheten 'sjema' – gingen talloze Joden gedurende de Tweede Wereldoorlog de gaskamers binnen. Tot op de dag van vandaag wordt deze geloofsbelijdenis door godsdienstige Joden dagelijks uitgesproken. Er wordt mee gezegd dat de God van Israël de enig ware God is, maar ook dat Hij uniek is. Zoals Hij is, is er maar Eén, met niets en niemand te vergelijken. Behalve belijdenissen komen we in het Oude Testament ook uitspraken van mensen tegen die een belij-dend karakter hebben (vgl. Ruth 1:16).

In de tijd dat Jezus op aarde rondwandelde, kende men in het Jodendom reeds de zogenaamde Bar Mitswah-plechtigheid. Een jongen van 13 jaar wordt dan zoon der wet, zoon van de opdracht. Een feestelijk gebeuren waarop zo'n jongen, na een periode van voorbereiding, een stukje uit de Thorarol moet lezen. Daarna wordt hij geacht kerkelijk volwassen te zijn, eigen verantwoordelijkheid te dra-

gen voor zijn godsdienstige plichten. Voortaan telt hij volwaardig mee in de synagoge en kan hij onder meer naar voren worden geroepen om tijdens de dienst uit de boekrol voor te lezen.

² In het Nieuwe Testament is belijden meestal verbonden met de Heilige Doop. Een prachtig voorbeeld daarvan is de belijdenis van de kamerling uit Handelingen 8. Voordat hij gedoopt wordt, belijdt hij dat Jezus Christus de Zoon van God is. Aan deze belijdenis ging het onderricht van Filippus de diaken vooraf. Ook zien we in het Nieuwe Testament belijdenissen die opkomen uit de concrete situatie, waarin de gemeente verkeert. Zo moeten we de belijdenis van Paulus uit Filippenzen 2:11 lezen. Tegenover de claim van de Romeinse keizer dat hij de Kurios (heer) is, belijdt Paulus Jezus Christus als de Kurios voor wie alle knie zich eens buigen zal.

³ Van speciale catechisatie ter voorbereiding op de belijdenis lezen we in het Nieuwe Testament nog niet. Wel is daarvan al spoedig sprake in de Vroege Kerk. Er waren in de eerste eeuwen na Christus twee soorten catechese. De eerste was bestemd voor heidenen die meer wilden weten van het christelijk geloof. Dat waren de zogeheten catechumenen. Wie uiteindelijk besloot om christen te worden, werd intensief voorbereid op de plechtige Doop tijdens de paasnacht. Dat was de tweede vorm. In de tijd van de kerkvader Augustinus hield deze in dat je gedurende zeven weken vrijwel dagelijks catechisatie kreeg.

Het afleggen van de belijdenis en de bediening van de Doop ging in de Vroege Kerk vaak gepaard met *handoplegging* (vgl. Hebr. 6:2). De oplegging van de handen was een symbool voor de toedeling van de Heilige Geest. Men sprak in dit verband wel over confirmatie (bevestiging). Men beschouwde deze handeling als een bevestiging en versterking van de genade die men bij de doop ontvangen had. Wij herkennen de uitdrukking confirmatie nog als gesproken wordt over de *bevestiging* van nieuwe lidmaten. In de Rooms-Katholieke Kerk is het belijdenis-doen een sacrament geworden, dat men *vormsel* noemde. Deze ceremonie vond plaats tussen het 7e en 10e jaar en viel samen met de eerste avondmaalsviering (communie).

In onze tijd wordt in sommige gemeenten de handoplegging weer geïmplementeerd. Na het uitspreken van het jawoord knielt de catechisant neer, waarna de predikant hem of haar de hand op het hoofd legt en een woord uit de Schrift meegeeft. Noodzakelijk is deze handeling niet. De persoonlijke betrokkenheid en de geloofskeuze van de catechisanten komen duidelijker tot uitdrukking. De zegen die de nieuwe lidmaten meekrijgen, wordt op deze manier heel concreet en zichtbaar.

⁴ Sinds jaar en dag is het gebruikelijk om aan de openbare geloofsbelijdenis de zogeheten 'aannemingsavond' vooraf te laten gaan. Het woord 'aannemen' is in dit verband minder gelukkig, omdat we door de Heilige Doop al tot de gemeente van Christus behoren. Waar gaat het om? Met een afvaardiging van de kerkenraad komen predikant en catechisanten bijeen ter voorbereiding op de belijdeniszondag. Sommige catechisanten zien erg tegen deze avond op, omdat ze vrezen dat het om een soort examen gaat. Zo is de aannemingsavond echter niet bedoeld. De kerkenraad is volgens de kerkorde wel verplicht om een gesprek te voeren met hen die

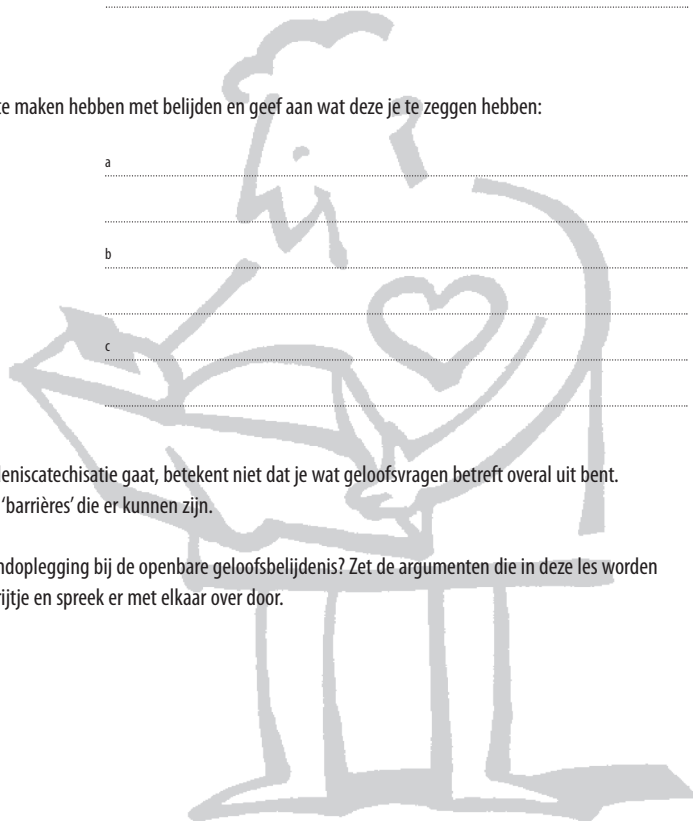
belijdenis van het geloof willen afleggen over 'hun motivatie en over de inhoud van hun geloof, teneinde hen tot deze belijdenis te kunnen toelaten' (*Kerkorde PKN*, Ordinantie 9, artikel 4,2).

In de praktijk komt het er meestal op neer, dat het eerste gedeelte van die avond gebruikt wordt voor een inhoudelijk gesprek over de zaken die gedurende de belijdeniscatechisatie aan de orde zijn geweest. Daarbij is van een kruisverhoor geen sprake. De kerkenraadsleden kunnen gewoon deelnemen aan het gesprek. De aanstaande nieuwe lidmaten mogen ook de ruimte krijgen om iets te vertellen over hun persoonlijke motieven om geloofsbelijdenis af te leggen. Het tweede gedeelte van de 'aannemingsavond' wordt in de regel gebruikt voor een ongedwongen samenzijn waarbij samenzang en onderlinge ontmoeting centraal staan.

Verwerking

- 1
 - a Waarom zien tegenwoordig veel jongeren af van de openbare geloofsbelijdenis? a
 - b Wat zou jij vanuit je eigen visie en beleving tegen zulke jongeren willen zeggen? b
- 2 Zoek enkele teksten op die te maken hebben met belijden en geef aan wat deze je te zeggen hebben:
 - a 2 Koningen 5:15,17 a
 - b 1 Timotheüs 6:12 b
 - c Hebrëeën 4:14 c
- 3 Het feit dat je naar de belijdeniscatechisatie gaat, betekent niet dat je wat geloofsvragen betreft overal uit bent. Bespreek met elkaar enkele 'barrières' die er kunnen zijn.
- 4 Hoe kijk jij aan tegen de handoplegging bij de openbare geloofsbelijdenis? Zet de argumenten die in deze les worden genoemd nog eens op een rijtje en spreek er met elkaar over door.

Met hart en mond

Belijdt u...

Intro

Tijdens de belijdeniscatechisatie ontstaat een discussie. De predikant heeft aan de groep de vraag voorgelegd wat zij van de belijdeniscatechisatie verwachten.

Hieronder staan enkele reacties:

Jeroen (19 jaar): 'Ik vind dat je op de belijdeniscatechisatie vooral moet praten over je persoonlijke beleving van het geloof.'

Mariska (24 jaar): 'Ik kom hier ook om wat te leren, ik ontmoet heel veel ongelovige mensen en dan wil ik wel weten wat het christelijk geloof inhoudt.'

Klaas (28 jaar): 'Volgens mij kun je alleen je geloof belijden als je ook weet waar het om gaat. Dan moet er toch kennis worden overgedragen op de catechisatie?'

Met welke van deze opmerkingen ben jij het eens en met welke oneens? Praat erover door met elkaar.

Informatie

¹ Het geloof belijden is geen eenmalig gebeuren. Niet alleen op de dag van onze openbare geloofsbelijdenis worden we geroepen ervoor uit te komen waar we staan, maar evengoed in het leven van elke dag. In woord en wandel hebben we getuigenis af te leggen van de hoop die in ons is (1 Petr. 3:15). Christus vraagt van ons dat we Hem als onze Heere belijden midden in deze wereld, op ons werk, in onze vrije tijd, in vreugdevolle en in verdrietige omstandigheden. Dat neemt echter niet weg dat de openbare geloofsbelijdenis van grote waarde is (Matth. 10:32). We kunnen het vergelijken met een huwelijk. Hoe vaak hebben de bruid en de bruidegom al niet tegen elkaar gezegd dat ze van elkaar houden en elkaar trouw zullen blijven? Toch herhalen ze het graag nog eens publiekelijk. Ze willen zich nadrukkelijk op hun ja-woord vastleggen en ook aanspreekbaar zijn op hun keuze. Met de openbare geloofsbelijdenis ligt het eigenlijk precies zo. We nemen de verantwoording van ons lidmaatschap van de kerk openlijk op ons en delen in alle rechten en plichten van de gemeente.

² Het is goed te bedenken dat de geloofsbelijdenis wel een persoonlijk, maar niet een individualistisch gebeuren is. Ik belijd niet alleen *mijn* geloof, maar ook *het* geloof. Belijden doe je in gemeenschap met de kerk van 'alle tijden en plaatsen'.

Prachtig is het beeld dat professor Van Ruler ergens gebruikt: 'De kerk is een koor dat in de wereld staat te zingen. Als ik belijdenis doe, ga ik bij dat koor staan en ga ik meezingen. Dat betekent zonder enige twijfel, dat ik met mijn stem het geluid van het koor versterk. Maar het betekent nog veel meer, dat ik op mijn beurt ook weer door het zingen van het koor word gedragen. Hoe zou ik anders, op m'n eentje, de wijs kunnen houden? Ja, hoe zou ik het – in deze ontzagwekkende wereld – kunnen volhouden te zingen?'

We mogen met de kerk der eeuwen mee belijden. Daarom hoeven we onze eigen geloofsbelijdenis ook niet te verzinnen, maar mogen we aansluiten bij wat de kerk heeft voorgezegd en vastgelegd in haar belijdenisgeschriften. We kennen er zes, die we verdelen in twee hoofdgroepen, namelijk de *vroeg-christelijke* of *oecumenische* en de *reformatorische* belijdenisgeschriften. De laatstgenoemde staan bekend als de Drie Formulieren van Enigheid.

Oecumenische belijdenissen

a. *De Apostolische Geloofsbelijdenis* (2e eeuw).

Sommigen menen dat deze belijdenis zou zijn opgesteld door de apostelen. Ieder van de apostelen zou een artikel hebben bijgedragen. Dit is echter niet juist. Deze belijdenis wordt zo genoemd, omdat ze geheel en al overeenkomt met de leer van de apostelen.

b. *De Geloofsbelijdenis van Nicea* (325).

Deze belijdenis werd met name opgesteld tegen hen die de Godheid van Jezus loochenden (Arius).

c. *De Geloofsbelijdenis van Athanasius* (333).

Deze belijdenis is vooral gericht tegen hen die de Drie-eenheid loochenden.

Reformatorische belijdenissen

a. *De Nederlandse Geloofsbelijdenis* (1561).

Opgesteld door Guido de Brès, waarin hij de leer van de reformatie verdedigt tegenover beschuldigingen, die werden geuit in de richting van de hervormden. De Brès wilde vooral misverstanden wegnemen bij koning Filips II van Spanje.

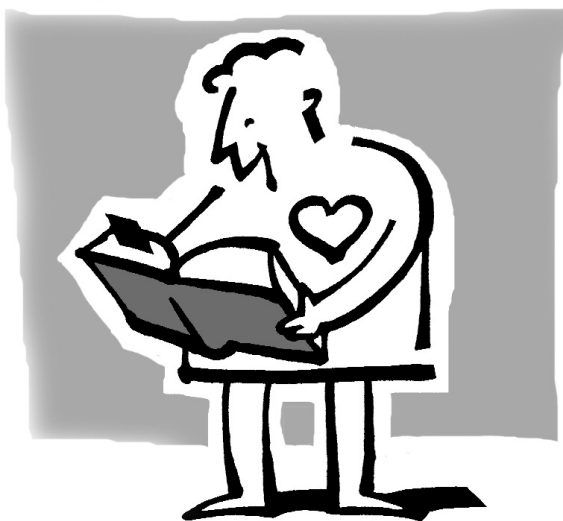
b. *De Heidelberger Catechismus* (1563).

Opgesteld door twee jonge predikanten, Zacharias Ursinus en Caspar Olevianus in opdracht van de keurvorst Frederik III van de Paltz.

c. *De Dordtse Leerregels* (1618/1619).

Ook wel genoemd: Vijf artikelen tegen de Remonstranten. Opgesteld tijdens de Synode van Dordrecht 1618-1619, naar aanleiding van het conflict tussen Remonstranten en Contra-Remonstranten over onder meer de uitverkiezing, de vrije wil en de volharding der heiligen.

³ Niet iedereen is van de waarde van de belijdenisgeschriften overtuigd. Er zijn trouwwe kerkgangers die ze amper kennen. De Catechismus is waarschijnlijk nog het meest bekend, maar de Geloofsbelijdenis en de Leerregels hebben velen misschien nog nooit gelezen. Ze zijn een museumstuk in plaats van levend bezit. Andere christenen verdedigen de Formulieren van Enigheid te vuur en te zwaard, zonder te weten wat erin staat, laat staan dat ze er naar leven. Van hen geldt het gevleugelde woord van professor Bavinck dat men 'de belijdenis nog wel gelooft, maar het geloof niet meer belijdt'. Veel kerkgangers pleiten ervoor de belijdenisgeschriften maar af te schaffen. Men beschouwt ze als overbodig. We hebben de Bijbel, daar

hebben we toch genoeg aan? Inderdaad, de Bijbel staat boven alles. Het Woord van God heeft het absolute gezag. Dat alleen is de bron en norm van ons geloof. Dat neemt echter niet weg dat de belijdenisgeschriften van onschatbare betekenis zijn. Ze zijn als beekjes die uit de bron van de Bijbel vloeien. In kort bestek spreekt de kerk in haar belijdenissen uit wat zij op grond van de Bijbel gelooft. Ze helpen ons de weg te vinden door het immens grote landschap van de Bijbel. Aan de hand van de belijdenisgeschriften krijgen we zicht op de belangrijkste geloofsthema's, die we anders niet zo gemakkelijk zouden ontdekken. Tijdens de

samenkomst van de gemeente gebruiken wij ze om samen het geloof te belijden. Ze willen ons behoeden voor een eigenmachtige, willekeurige uitleg van de Bijbel en ons corrigeren wanneer we van de goede weg zijn afgedwaald. En ten slotte zijn ze ook bedoeld om het christelijke geloof te verdedigen tegenover allerlei dwalingen en ketterijen die kunnen opduiken.

Verwerking

¹ Bespreek (eventueel eerst in kleine groepjes) de volgende stellingen:

Stelling 1: Gemeenteleden die geen belijdenis hebben gedaan, moeten kunnen deelnemen aan het Heilig Avondmaal.

Stelling 2: Wie geen belijdenis van het geloof heeft afgelegd, kan ook geen ambtsdrager in de gemeente worden.

Stelling 3: Ouders die hun kind laten dopen en nog geen lidmaat zijn, hoeven geen aparte belijdenis van het geloof meer af te leggen.

² Het geloof wordt in onze tijd door velen gezien als een privé-zaak. Wat je thuis en in de kerk gelooft, moet je zelf weten, als je het maar buiten het werk en buiten de politiek houdt.

a Wat vind jij van deze veelgehoorde opvatting?

a

.....

b Hoe kunnen/moeten we ons geloof belijden in het leven van elke dag (vgl. Matth. 5:13-16)?

b

.....

.....

- c Wat maakt het voor jou moeilijk om voor je geloof uit te komen? c
- 3 a Wat is voor jou persoonlijk de betekenis van de belijdenisgeschriften? a
- b Vind jij het belangrijk dat er leerdiensten worden gehouden, waarin onze belijdenisgeschriften aan de orde worden gesteld? Waarom wel of niet? b
- c Vind jij dat belijdenisgeschriften veranderd of aangevuld moeten kunnen worden? Waarom wel of niet? c
- 4 Lees onderstaande tekst uit de belijdenisgeschriften. Onderstreep wat je erg aanspreekt en omcirkel waar je moeite mee hebt. Bespreek daarna je aantekeningen in de groep.

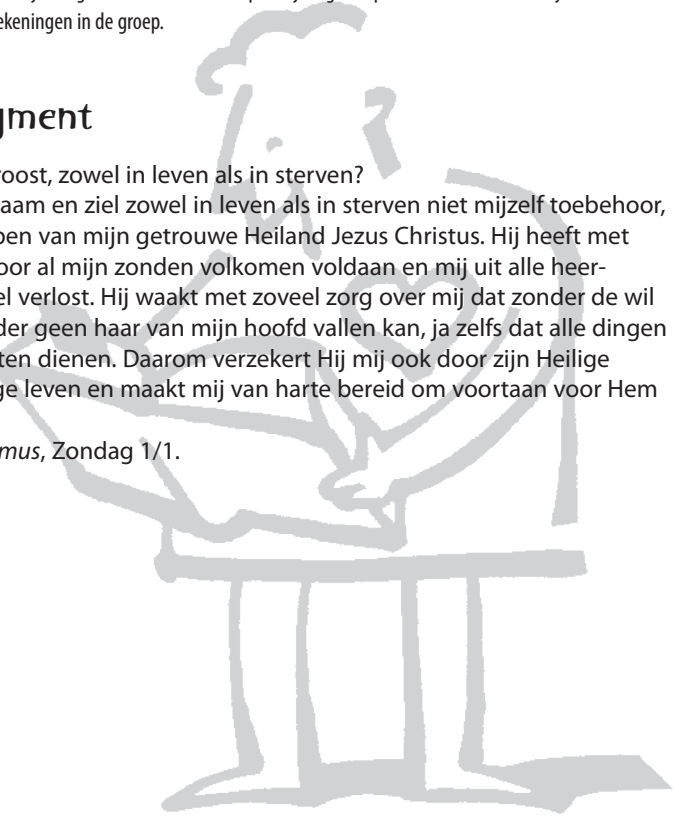

Belijdenisfragment

Vr.: Wat is uw enige troost, zowel in leven als in sterven?

Antw.: Dat ik met lichaam en ziel zowel in leven als in sterven niet mijzelf toebehoor, maar het eigendom ben van mijn getrouwe Heiland Jezus Christus. Hij heeft met zijn kostbaar bloed voor al mijn zonden volkomen voldaan en mij uit alle heerschappij van de duivel verlost. Hij waakt met zoveel zorg over mij dat zonder de wil van mijn hemelse Vader geen haar van mijn hoofd vallen kan, ja zelfs dat alle dingen mij tot mijn heil moeten dienen. Daarom verzekert Hij mij ook door zijn Heilige Geest van het eeuwige leven en maakt mij van harte bereid om voortaan voor Hem te leven.

Heidelbergse Catechismus, Zondag 1/1.

REFLECTOR

Langdurige verbintenissen zijn niet meer van deze tijd.

Zegt men! Er zijn mensen die elke vijf jaar van baan veranderen. Velen geven de voorkeur aan samenwonen boven trouwen. Men houdt de handen graag vrij. Men wil zich niet voor een lange termijn vastleggen. Toch zijn er nog jaarlijks duizenden jongeren en ouderen die zich voorbereiden op een ja-woord voor het leven. Een winter lang, iedere week een avond. Samen toeleven naar de openbare belijdenis van het geloof. Het Evangelie van Jezus Christus heeft hen zo geraakt, dat ze de weg met Hem willen gaan. Voor eens en voor altijd! Voor hen is dit boekje geschreven. Het bevat twaalf hoofdstukken. Twaalf stappen op de weg naar de belijdeniszondag. Waar zeg je ja op? Hoe weet je zeker dat je niet intekent op een 'mission impossible', een reis zonder bestemming? Waar mag je op rekenen en wat wordt er van jou verwacht? Wat betekent het lid te zijn van de gemeente en gezonden te zijn in deze wereld? Dat zijn de thema's die gaandeweg aan de orde komen. En nog veel meer natuurlijk. Van eenrichting-verkeer is in dit boekje geen sprake. Niet alleen de catecheet komt aan het woord, ook de catechisanten worden aan het werk gezet. Het onderlinge gesprek neemt een heel belangrijke plaats in. Iedereen heeft zo zijn eigen vragen, haar eigen aarzelingen. Die krijgen alle ruimte. Samen luisteren, samen zoeken naar antwoorden vanuit de Bijbel, het levende Woord van God. Zodat we groeien. In kennis, in geloof, in liefde. En straks met des te meer overtuiging ons ja-woord zullen uitspreken.

Het geloof belijden

is een deel in de catechesereeks

'Reflector'

www.reflector.nu

www.uitgeverijboekencentrum.nl

ISBN 978-90-239-3009-9 NUR 746

